

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง อำนาจของคณะกรรมการสิทธิบัตรในการพิจารณาขยายกำหนดเวลา

ชำระค่าธรรมเนียมรายปีและค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมตามมาตรา ๔๓

แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้มีหนังสือที่ พณ ๐๗๐๒/๒๒๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้ชี้แจงเพิ่มเติมถึงประเด็นหาข้อสรุปความได้ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีปัญหาในการพิจารณาเกี่ยวกับการต่ออายุสิทธิบัตร ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ผู้ทรงสิทธิบัตรมิได้ชำระค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับปีที่ทำนับแต่วันออกสิทธิบัตร ภายในระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๔๓ และสิทธิบัตรต้องสิ้นอายุไปโดยผลของมาตรา ๔๔ แต่โดยที่ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขหลักเกณฑ์จากเดิมโดยให้อำนาจคณะกรรมการสิทธิบัตรขยายกำหนดเวลาการชำระค่าธรรมเนียมได้ ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิบัตรจึงขอให้กรมทรัพย์สินทางปัญญารายงานว่า คณะกรรมการสิทธิบัตรจะมีอำนาจหรือไม่ที่จะขยายกำหนดเวลาชำระค่าธรรมเนียมรายปี และค่าธรรมเนียมเพิ่มให้แก่ผู้ทรงสิทธิบัตรที่สิทธิบัตรสิ้นอายุเนื่องจากการไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีและค่าธรรมเนียมเพิ่มภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยอาศัยบทบัญญัติมาตรา ๔๓ วรรคห้าแห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ เนื่องจากบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้สิทธิบัตรที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๔๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลกำหนดไว้แต่

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๐๒๔๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๔๓ สิทธิบัตรที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

เพียงว่า ให้ถือว่าสิทธิบัตรที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้สิทธิบัตรมีอายุต่อไปได้เพียงเท่าที่มีเหลืออยู่ตามสิทธิบัตรนั้น บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดเรื่องการสิ้นสุดอายุของสิทธิบัตรไว้ เพียงแต่เป็นการรับรองสิทธิบัตรที่ได้ออกให้ตามกฎหมายสิทธิบัตรเดิม ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เท่านั้น ส่วนสิทธิบัตรดังกล่าวจะสิ้นสุดอายุเมื่อใดนั้น ย่อมเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติแต่ละฉบับบัญญัติไว้ อันจำเป็นต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป

ส่วนการที่มาตรา ๔๓ วรรคห้า^๒ แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิบัตรมีอำนาจขยายกำหนดเวลาชำระค่าธรรมเนียมรายปีและค่าธรรมเนียมเพิ่มให้แก่ผู้ทรงสิทธิบัตรได้นั้น เป็นการให้อำนาจขยายกำหนดเวลาให้เฉพาะสิทธิบัตรที่ยังไม่สิ้นสุดอายุเท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) จึงมีความเห็นว่า คณะกรรมการสิทธิบัตรไม่อาจนำมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้กับกรณีสิทธิบัตรที่ได้สิ้นสุดอายุไปแล้ว เนื่องจากการไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีและค่าธรรมเนียมเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับได้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

๒๕๓๕ ให้ถือว่าเป็นสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่ให้สิทธิบัตรมีอายุต่อไปเพียงเท่าที่มีเหลืออยู่ตามสิทธิบัตรนั้น

^๒ มาตรา ๔๓ วรรคห้า

ฯลฯ

ในกรณีที่ผู้ทรงสิทธิบัตรร้องขอต่อคณะกรรมการภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งเพิกถอนสิทธิบัตรว่ามีเหตุจำเป็นไม่อาจชำระค่าธรรมเนียมรายปีและค่าธรรมเนียมเพิ่มภายในกำหนดเวลาตามวรรคสามได้ คณะกรรมการอาจขยายกำหนดเวลาหรือเพิกถอนคำสั่งเพิกถอนสิทธิบัตรนั้นตามที่เห็นสมควรได้